

Środa, 9 września 2015 r.

P8_TA(2015)0308

Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia: wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie inwestycji na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia: wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii (2014/2245(INI))

(2017/C 316/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając szóste sprawozdanie Komisji w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej zatytułowane „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia: promowanie rozwoju i dobrego zarządzania w regionach i miastach UE” z dnia 23 lipca 2014 r. (zwane dalej „szóstym sprawozdaniem w sprawie spójności”),
- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 4, 162, art. 174–178 oraz art. 349,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów”) ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących realizacji celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1080/2006 ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289.

⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 303.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 281.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.

Środa, 9 września 2015 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽¹⁾,
- uwzględniając „Agendę terytorialną Unii Europejskiej 2020 – W kierunku sprzyjającej włączeniu, inteligentnej i zrównoważonej Europy zróżnicowanych regionów”, uzgodnionej na nieformalnym posiedzeniu ministrów ds. planowania przestrzennego i rozwoju terytorialnego 19 maja 2011 r. w Gödöllő na Węgrzech,
- uwzględniając ósme sprawozdanie Komisji z postępów w dziedzinie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej zatytułowane „Miejski i regionalny wymiar kryzysu” z dnia 26 czerwca 2013 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie inteligentnej specjalizacji: tworzenie sieci doskonałości na rzecz należyście prowadzonej polityki spójności ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie gotowości państw członkowskich UE do skutecznego i terminowego rozpoczęcia nowego okresu programowania polityki spójności ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie siódmego i ósmego sprawozdania Komisji Europejskiej z postępów unijnej polityki spójności oraz w sprawie sprawozdania strategicznego 2013 dotyczącego realizacji programów na lata 2007–2013 ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie optymalnego rozwijania potencjału regionów najbardziej oddalonych poprzez stworzenie synergii między funduszami strukturalnymi a innymi programami Unii Europejskiej ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie opóźnień w rozpoczęciu realizacji polityki spójności na lata 2014–2020 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 października 2011 r. zatytułowany „Ramy dla nowej generacji innowacyjnych instrumentów finansowych – unijnych platform instrumentów kapitałowych i dłużnych” (COM(2011)0662),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 listopada 2014 r. zatytułowany „Plan inwestycyjny dla Europy” (COM(2014)0903),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 stycznia 2015 r. zatytułowany „Optymalne wykorzystanie elastyczności przewidzianej w obowiązujących postanowieniach paktu stabilności i wzrostu” (COM(2015)0012),
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego zatytułowane „Instrumenty finansowe dla MŚP współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego” (sprawozdanie specjalne nr 2/2012),
- uwzględniając konkluzje Rady na temat szóstego sprawozdania w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej: „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” przyjęte przez Radę do Spraw Ogólnych (Spójności) w dniu 19 listopada 2014 r.,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 3 grudnia 2014 r. w sprawie szóstego sprawozdania w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej ⁽⁷⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 21 stycznia 2015 r. w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Szóste sprawozdanie w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej: inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0002.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0015.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0132.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0133.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0068.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 19 z 21.1.2015, s. 9.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 242 z 23.7.2015, s. 43.

Środa, 9 września 2015 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie unijnej tablicy wyników wymiaru sprawiedliwości z 2015 r. (COM(2015)0116),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 stycznia 2015 r. pt. „Projekt budżetu korygującego nr 2 do budżetu ogólnego na 2015 r” (COM(2015)0016),
 - uwzględniając sprawozdanie roczne za rok 2013 dotyczące ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej pt. „Zwalczanie nadużyć finansowych”,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - mając na uwadze sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinie Komisji Budżetowej, Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisji Kultury i Edukacji oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0173/2015),
- A. mając na uwadze, że decydująca rola unijnej polityki spójności w zmniejszaniu dysproporcji regionalnych, wspieraniu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej regionów państw członkowskich oraz wspieraniu zatrudnienia jest niepodważalna; mając na uwadze, że polityka spójności jest główną ogólnounijną polityką inwestycji w realną gospodarkę i stałym narzędziem służącym wzrostowi i zatrudnieniu w UE z budżetem przekraczającym 350 mld EUR do 2020 r.; mając na uwadze, że w czasie kryzysu gospodarczego polityka spójności okazuje się podstawowym instrumentem utrzymania poziomu inwestycji w poszczególnych państwach członkowskich, a poza tym w niektórych państwach członkowskich jest ona głównym źródłem inwestycji publicznych; mając na uwadze, że konkretny i widoczny charakter rezultatów polityki spójności potwierdzono za pomocą wielu różnych metod oceny;
- B. mając na uwadze, że według najnowszych danych za rok 2013 stopa długotrwałego bezrobocia w Unii utrzymuje się na rekordowo wysokim poziomie 5,1 % osób czynnych zawodowo; mając na uwadze, że długotrwałe bezrobocie ma istotny wpływ na ludzi w ciągu całego ich życia oraz może przekształcić się w bezrobocie strukturalne, szczególnie w regionach peryferyjnych;
- C. mając na uwadze, że w ostatnim czasie odnotowano 15-procentowy realny spadek inwestycji publicznych w Unii oraz mając na uwadze, że wiele regionów – zwłaszcza tych borykających się z problemami demograficznymi – nie było w stanie przyczynić się odpowiednio do realizacji celów strategii „Europa 2020”, w szczególności zasadniczego celu zakładającego osiągnięcie 75-procentowego zatrudnienia do 2020 r., celu polegającego na zmniejszeniu poziomu ubóstwa o 20 milionów osób oraz celu polegającego na ograniczeniu przedwczesnego kończenia nauki;
- D. mając na uwadze, że słuszna była ewolucja celów polityki spójności na przestrzeni czasu, w reakcji na nowe wyzwania i problemy stojące przed Unią, oraz ściślejsze powiązanie samej polityki z ogólnym programem politycznym UE; mając na uwadze, że należy jednak zwiększyć pierwotną rolę polityki spójności, tj. wzmacnianie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej we wszystkich regionach UE, a w szczególności w regionach słabiej rozwiniętych oraz najmniej uprzywilejowanych; mając na uwadze, że polityki spójności nie należy uważać wyłącznie za narzędzie służące do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” i innych unijnych strategii rozwoju, ale również za terytorialną politykę inwestycyjną;
- E. mając na uwadze, że według szóstego sprawozdania w sprawie spójności kryzys gospodarczy wpłynął negatywnie na długoterminową tendencję eliminowania rozbieżności pomiędzy poszczególnymi regionami i pomimo pewnych pozytywnych zmian w tej dziedzinie rozbieżności pomiędzy różnymi regionami na początku nowego okresu programowania są nadal bardzo duże pod wieloma względami;
- F. mając na uwadze, że dzięki koncentracji tematycznej zasoby polityki spójności są ukierunkowane na ograniczoną liczbę celów strategicznych mogących zwiększyć potencjał wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy, integracji społecznej, zmian środowiskowych i zmiany klimatu;
- G. mając na uwadze, że bez dobrego zarządzania niemożliwe jest osiągnięcie wysokiego wzrostu i konwergencji gospodarczej na poziomie regionalnym, a także mając na uwadze, że niezbędne jest skuteczniejsze zaangażowanie wszystkich partnerów na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w poszanowaniu zasady dobrego zarządzania wielopoziomowego i przy udziale partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego;

Środa, 9 września 2015 r.

- H. mając na uwadze, że umowy partnerstwa i programy operacyjne są strategicznymi narzędziami służącymi do ukierunkowania inwestycji w państwach członkowskich i regionach, przewidzianymi w art. 14, 16 i 29 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów wraz z harmonogramem ich przedłożenia i przyjęcia, zgodnie z którym umowy partnerstwa należało przyjąć najpóźniej do końca sierpnia 2014 r., a programy operacyjne – do końca stycznia 2015 r.;
- I. mając na uwadze, że podczas nieformalnego posiedzenia, które odbyło się w 2011 r. w Gödöllő na Węgrzech, Rada zwróciła się do kolejnych prezydencji w latach 2015 i 2016 o ocenę i rozważenie, czy należy poddać przeglądowi agendę terytorialną UE 2020 z uwzględnieniem jej funkcjonowania w praktyce, a następnie ostatecznie przeprowadzić taki ewentualny przegląd;
- J. mając na uwadze, że zgodnie z art. 175 TFUE państwa członkowskie prowadzą swą politykę gospodarczą i koordynują ją w taki sposób, aby osiągnąć cele ogólnego harmonijnego rozwoju i wzmacniania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, a także mając na uwadze, że nowy plan inwestycyjny dla Europy ma również przyczynić się do realizacji tych celów;

Osiągnięcia i wyzwania polityki spójności w kontekście kryzysu gospodarczego i finansowego (okres programowania 2007–2013)

1. podkreśla, że polityka spójności jest głównym instrumentem Unii Europejskiej mającym na celu zmniejszanie rozbieżności gospodarczych, społecznych i terytorialnych pomiędzy regionami Europy, poprawę ich konkurencyjności, walkę ze zmianą klimatu oraz zależnością energetyczną, a jednocześnie przyczyniającym się do realizacji celów strategii „Europa 2020”; podkreśla, że inwestycje w ramach polityki spójności – pomimo trudności, jakie napotkały niektóre państwa członkowskie i regiony w ich współfinansowaniu – znacząco złagodziły negatywne skutki kryzysu gospodarczego i finansowego i zapewniły regionom stabilność dzięki przepływowi funduszy w momencie, w którym gwałtownie zmniejszyły się regionalne inwestycje publiczne i prywatne; zwraca uwagę, że środki polityki spójności odpowiadały 21 % wysokości inwestycji publicznych w UE jako całości i 57 % we wszystkich krajach objętych polityką spójności łącznie;
2. podkreśla, że polityka spójności dowiodła swojej zdolności do szybkiego reagowania za pomocą elastycznych środków zmniejszających lukę inwestycyjną w państwach członkowskich i regionach, takich jak środki ograniczające współfinansowanie krajowe i zapewniające dodatkowe zaliczki, a także środki polegające na przekierowaniu 13 % wszystkich funduszy (45 mld EUR) na wsparcie działalności gospodarczej i zatrudnienia, które przyniosły bezpośrednie skutki; w związku z tym uważa, że podstawowe znaczenie ma merytoryczny i dogłębny śródokresowy przegląd celów i poziomów finansowania stosownie do wszelkich wydarzeń wpływających na sytuację społeczno-gospodarczą w państwach członkowskich lub ich niektórych regionach;
3. zaznacza, że jednym z celów Traktatu o Unii Europejskiej jest wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz solidarności między państwami członkowskimi (art. 3 TUE);
4. z zadowoleniem przyjmuje ostatnią reformę polityki spójności mającą na celu sprostanie tym wyzwaniom w oparciu o spójne ramy strategiczne na lata 2014–2020 określające jasne cele i zachęty dla wszystkich programów operacyjnych; wzywa wszystkie podmioty, zwłaszcza główne zaangażowane organy, do zapewnienia skuteczności i efektywności wdrożenia nowych ram prawnych polityki spójności poprzez skupienie się przede wszystkim na efektywniejszej pracy i osiąganiu lepszych wyników; wzywa wszystkie zainteresowane podmioty do stworzenia właściwie funkcjonujących i wielopoziomowych mechanizmów zarządzania i koordynacji w celu zapewnienia spójności programów oraz do wsparcia strategii „Europa 2020” i zaleceń dla poszczególnych krajów;
5. podkreśla, że stabilne otoczenie budżetowe i gospodarcze – a także skuteczne otoczenie regulacyjne, administracyjne i instytucjonalne – mają zasadnicze znaczenie dla skuteczności polityki spójności, ale nie powinno stanowić przeszkody w realizacji jej celów; przypomina w związku z tym, że zawieszenie płatności, o których mowa w art. 23 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, mogłoby podważyć zdolność władz krajowych, regionalnych i lokalnych do skutecznego planowania i wykorzystywania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w latach 2014–2020; podkreśla, że aby osiągnąć cele zarówno spójności, jak i strategii „Europa 2020” polityka ta musi być ściśle dostosowana do polityk sektorowych i należy osiągnąć efekt synergii z innymi programami inwestycyjnymi UE; przypomina jednak, że zgodnie z art. 175 TFUE wszystkie dziedziny polityki gospodarczej skupiają się na osiąganiu celów spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;

Środa, 9 września 2015 r.

6. podkreśla, że zwiększenie zdolności administracyjnych w dziedzinie programowania, wdrażania i oceny w państwach członkowskich ma kluczowe znaczenie dla punktualnej i pomyślnej realizacji polityki spójności;
7. zwraca uwagę, że choć polityka spójności złagodziła wpływ kryzysu, rozbieżności regionalne są nadal duże, oraz że cel polityki spójności polegający na redukcji rozbieżności gospodarczych, społecznych i terytorialnych i oferowaniu specjalnego wsparcia regionom słabiej rozwiniętym nie został jeszcze wszędzie zrealizowany;
8. zwraca uwagę, że pomimo kryzysu oraz dużej presji na lokalne źródła finansowania władze lokalne i regionalne muszą kontynuować realizację postulatów obywateli domagających się łatwo dostępnych usług publicznych wysokiej jakości;
9. podkreśla znaczenie reindustrializacji UE w celu zapewnienia, aby do 2020 r. produkcja przemysłowa stanowiła co najmniej 20 % PKB państw członkowskich; przypomina zatem o znaczeniu proaktywnego wsparcia i umocnienia zasad konkurencyjności, zrównoważonego rozwoju i wiarygodności przepisów, aby propagować wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w Europie;

Realizacja i problemy z płatnościami

10. wyraża poważne zaniepokojenie w związku z poważnymi opóźnieniami strukturalnymi w rozpoczynaniu okresów programowania polityki spójności, wynikającymi z opóźnionego przyjmowania programów operacyjnych, m.in. w ramach procedury przeniesienia; zauważa, że opóźnienie to może zwiększyć presję na płatności, w szczególności w latach 2017 i 2018, i tym samym zwiększyć obawy związane z odnotowanymi niestety zaległościami w płatnościach w kwocie około 25 mld EUR za okres programowania 2007–2013; zaznacza, że – w kontekście bardziej ogólnym – choć sytuacja w zakresie polityki spójności jest lepsza niż w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich czy rybołówstwa, w przypadku niektórych państw członkowskich obawa ta pozostaje, ponieważ nie przyjęto jeszcze znacznej liczby programów; podkreśla, że opóźnienia te mogą podważyć wiarygodność budżetu UE i polityki spójności, jej skuteczność i trwałość, podając w wątpliwość zdolności władz krajowych, regionalnych i lokalnych do ukończenia wdrażania okresu 2007–2013 oraz do skutecznego planowania i wydatkowania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020; z zadowoleniem przyjmuje ostatnie wysiłki państw członkowskich i Komisji w tym zakresie, lecz wzywa Komisję do podjęcia wszelkich starań, by zapewnić przyjęcie wszystkich pozostałych programów operacyjnych bez dalszych opóźnień, ponieważ Parlament zatwierdził już przegląd wieloletnich ram finansowych (WRF) niezbędny do wykorzystania nieprzydzielonych zasobów na rok 2014 i towarzyszący mu projekt budżetu korygującego;
11. przypomina, że kwestia utrzymujących się zaległości w odniesieniu do płatności dotyczy polityki spójności w większym stopniu niż jakiegokolwiek innego obszaru polityki UE, a kwota niezapłaconych faktur na koniec 2014 r. w ramach programów Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności na lata 2007–2013 wyniosła 24,8 mld EUR, co oznacza wzrost o 5,6 % w porównaniu z 2013 r.; zachęca Komisję do sięgnięcia po wszelkie dostępne środki, aby wyrównać owe zaległe rachunki; podkreśla, że sytuacja ta uderza przede wszystkim w najmniejszych i najsłabszych beneficjentów polityki spójności, takich jak MŚP, organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, ponieważ ich zdolność do wstępnego finansowania wydatków jest ograniczona;
12. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Rada, Komisja i Parlament osiągnęły porozumienie w sprawie obniżenia poziomu niezapłaconych faktur, zwłaszcza w obszarze polityki spójności, na koniec roku do poziomu strukturalnego w trakcie WRF, zgodnie ze wspólnym oświadczeniem dołączonym do porozumienia budżetowego z 2015 r., i odnotowuje dokument komisji pt. „Elementy planu płatności na rzecz przywrócenia budżetu UE na zrównoważoną drogę”, otrzymany w dniu 23 marca 2015 r.; przypomina Komisji o jej zobowiązaniu do jak najszybszego przedstawienia planu płatności – a w każdym razie przed prezentacją projektu budżetu na 2016 r.; przypomina ponadto wszystkim instytucjom o ich zobowiązaniu do uzgodnienia i wdrożenia takiego planu między 2015 r. a średniookresowym przeglądem obecnych WRF;

Środa, 9 września 2015 r.

13. podkreśla, że proponowany przegląd pułapów WRF⁽¹⁾ przez przesunięcie 11,2 mld EUR na zobowiązania do sumy częściowej w dziale 1b na mocy art. 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie WRF oraz przeniesienie⁽²⁾ 8,5 mld EUR na zobowiązania na mocy art. 13 ust. 2 lit. a) rozporządzenia finansowego z 2014 r. na 2015 r. pozwoli uniknąć anulowania tych środków w dziale 1b, lecz w rzeczywistości nie rozwiązuje problemu opóźnień w programowaniu ani nie zmienia faktu, że notoryczne opóźnienia we wdrażaniu i systematyczne opóźnienia w płatnościach mogą stanowić poważne wyzwanie dla końcowych beneficjentów;

14. podkreśla, że wspomniane powyżej zaległości w dziale 1b budżetu UE są w rzeczywistości najważniejszym czynnikiem bezpośrednio zagrażającym realizacji polityki spójności, zarówno w przeszłości, jak i w przyszłości w bieżącym okresie programowania 2014–2020; ponownie stwierdza, że skutki tych zaległości są mocno, czasami w skrajnym natężeniu, odczuwane przez podmioty polityki spójności na najniższych szczeblach; wzywa zatem Komisję do opracowania planu działania przewidującego określony harmonogram konkretnych, stopniowych działań z zakresu polityki, wspartych wydziałowymi środkami budżetowymi, w celu zmniejszenia, a następnie wyeliminowania zaległości; wyraża nadzieję, że Rada w końcu zda sobie sprawę z tego, jak poważna i niepewna jest ta sytuacja, i będzie gotowa aktywnie przyczynić się do znalezienia trwałego rozwiązania problemu; jest przekonany, że pierwszym celem tych działań powinno być sprawienie, aby w 2015 r. zmniejszenie tych zaległości było wyraźnie odczuwalne;

15. podkreśla, że realizację programów operacyjnych bezwzględnie należy rozpoczynać tuż po ich przyjęciu, aby osiągnąć jak najlepsze rezultaty inwestycji, pobudzić tworzenie miejsc pracy, poprawić wzrost wydajności i przyczynić się do realizacji unijnych celów w dziedzinie klimatu i energii, oraz że Komisja i państwa członkowskie powinny podjąć jak największe starania w celu przyspieszenia przyjmowania tych programów bez narażania na szwank ich jakości; apeluje do Komisji, aby – koncentrując się na konieczności kontynuowania walki z oszustwami – przeanalizowała wszystkie możliwe sposoby usprawnienia swoich procedur wewnętrznych w celu przyspieszenia procedur opierających się na obu scenariuszach przyjmowania programów operacyjnych, aby uniknąć wszelkich dalszych opóźnień w rozpoczęciu realizacji;

16. biorąc powyższe pod uwagę, zwraca się do Komisji o przedstawienie Parlamentowi przewidzianych przez nią środków służących jak najszybszemu ułatwieniu realizacji programów operacyjnych, szczególnie w celu uniknięcia umarzenia funduszy w 2017 r., wraz z przewidzianym harmonogramem, a także o wyjaśnienie wpływu opóźnień w płatnościach na rozpoczęcie realizacji nowych programów operacyjnych oraz o przedstawienie rozwiązań umożliwiających ograniczenie szkód do minimum; apeluje ponadto do Komisji, aby w kontekście sprawozdania z wyników negocjacji przewidzianego w art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów przeanalizowała potencjalny wpływ opóźnionego rozpoczęcia wdrażania polityki spójności na lata 2014–2020 na wzrost i zatrudnienie, a także aby przedstawiła zalecenia oparte na wyciągniętych z tego wnioskach;

17. jest zdania, że profil finansowy WRF 2014–2020 wynikający z wniosku o zmianę rozporządzenia w sprawie WRF przedstawionego przez Komisję, a przenoszący na sam rok 2015 środki nieprzydzielone w roku 2014, poważnie zwiększa ryzyko umorzenia w 2018 r. w przypadku programów niezatwierdzonych w 2014 r., a zatem nie sprzyja pełnemu wykorzystaniu zasobów i rzeczywistemu wsparciu inwestycji UE na rzecz wzrostu i zatrudnienia; apeluje do Komisji o zaproponowanie w stosownym czasie – w ramach przygotowywania strategicznego sprawozdania za rok 2017, przewidzianego w art. 53 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów – stosownych środków, także o charakterze ustawodawczym, umożliwiających uniknięcie takiego ryzyka;

18. wyraża zaniepokojenie niskim poziomem wykorzystania funduszy w okresie programowania 2007–2013 w niektórych państwach członkowskich i ostrzega, że należy zająć się przyczynami takiego stanu rzeczy, aby uniknąć pojawienia się podobnego problemu w kolejnym okresie; podkreśla, że zdolności administracyjne są podstawą skutecznej realizacji polityki spójności; zwraca uwagę, że brak stabilności w służbie publicznej połączony ze słabą koordynacją polityczną może podważyć pomyślnie korzystanie z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz stanowić zagrożenie dla skutecznego kierowania polityką w ogóle;

⁽¹⁾ Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE, Euratom) nr 1311/2013 określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020, COM(2015)0015 z 20.1.2015 r.).

⁽²⁾ Decyzja Komisji w sprawie nieautomatycznego przeniesienia środków z 2014 r. na 2015 r. oraz w sprawie środków na zobowiązania do ponownego udostępnienia w 2015 r., C(2015)0827 z 11.2.2015 r.

Środa, 9 września 2015 r.

19. sugeruje, że w ramach przygotowań do kolejnego okresu programowania przepisy wykonawcze mogłyby być wprowadzane osobno i przed wnioskami budżetowymi, dzięki czemu można by oddzielić dyskusję merytoryczną od dyskusji na temat pieniędzy i zyskać wystarczająco dużo czasu na szczegółowe przygotowanie programów; przypomina, że pomimo faktu, że przepisy wykonawcze są bardzo rozbudowane, nie dałoby to pełnej pewności państwom członkowskim i regionom i może być źródłem odmiennych interpretacji; zauważa, że istnieją możliwości dalszego uproszczenia tych przepisów;

20. apeluje do Komisji o uważną ocenę – z uwzględnieniem ewentualnych skutków dla zatrudnienia i wzrostu – przypadków, do których miałyby zastosowanie korekty finansowe lub zawieszenia płatności;

Polityka spójności u podstaw inteligentnych, trwałych inwestycji sprzyjających włączeniu społecznemu w latach 2014–2020

21. ponownie zwraca uwagę na pierwotną rolę polityki spójności polegającej na wspieraniu rozwoju gospodarczego, spójności społecznej i terytorialnej oraz zmniejszaniu dysproporcji regionalnych przy jednoczesnym oferowaniu konkretnego wsparcia regionom słabiej rozwiniętym; podkreśla, że ze względu na swój charakter i pierwotną strukturę – przewidziane w Traktacie – polityka ta z definicji przyczynia się do osiągnięcia celów Unii, zwłaszcza przewidzianych w strategii „Europa 2020” celów inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, a także podstawowego celu Traktatu polegającego na wzmocnieniu spójności terytorialnej;

22. z zadowoleniem przyjmuje nowy Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) i możliwość wywierania przez niego efektu dźwigni; podkreśla, że głównym celem EFIS powinno być zapewnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz że w związku z tym powinien on przynosić korzyści wszystkim regionom UE; zwraca uwagę na konieczność zapewnienia dodatkowości zasobów EFIS – a co za tym idzie komplementarności i synergii między nim a europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, zapewniając jednocześnie niezależność finansową każdego z nich – oraz doradza zainteresowanym stronom wykorzystanie doświadczeń zebranych przy okazji realizacji europejskiego planu naprawy gospodarczej w 2008 r., zwłaszcza w odniesieniu do inteligentnych inwestycji;

23. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie wzmocnionej koordynacji i spójności wszystkich unijnych polityk inwestycyjnych i rozwojowych, zwłaszcza polityki spójności, oraz europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, innych funduszy UE oraz krajowych i regionalnych instrumentów finansowych w celu zapewnienia komplementarności i wzmocnionej synergii, unikania pokrywania się i powielania wsparcia oraz zagwarantowania wysokiej europejskiej wartości dodanej finansowania z funduszy UE; zachęca Komisję do przedstawienia informacji o synergii w najbliższych sprawozdaniach na temat spójności; proponuje, aby realizacja tego nowego planu inwestycyjnego UE opierała się na doświadczeniach z trzech wspólnych inicjatyw JEREMIE, JESSICA i JASMINE, które umożliwiły wzrost wykorzystania funduszy strukturalnych z 1,2 mld EUR w latach 2000–2006 do 8,4 mld EUR w latach 2007–2012; apeluje o szczegółową i szeroką analizę przeprowadzoną z udziałem Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) oraz Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI);

24. podkreśla, że przepisy dotyczące polityki spójności przewidują szersze wykorzystanie instrumentów finansowych w celu dwukrotnego zwiększenia ich wkładu do około 25–30 mld EUR w latach 2014–2020 poprzez rozszerzenie ich zakresu tematycznego i zapewnienie większej elastyczności państwom członkowskim i regionom; podkreśla rolę instrumentów finansowych w mobilizowaniu dodatkowych wspólnych inwestycji publicznych lub prywatnych, których celem jest zaradzenie niedoskonałościom rynku zgodnie z priorytetami strategii „Europa 2020” oraz polityki spójności; popiera w szczególności opartą na podziale ryzyka inicjatywę dotyczącą MŚP i wzywa Komisję do podjęcia wszelkich wysiłków na rzecz ułatwienia korzystania z instrumentów finansowych i podniesienia ich atrakcyjności dla państw członkowskich i regionów, co zapewni automatyczne podwojenie wkładów do instrumentów finansowych i przejście odpowiedzialności zainteresowanych stron za realizację tego celu; podkreśla konieczność zagwarantowania przejrzystości, odpowiedzialności i kontroli instrumentów finansowych angażujących środki unijne;

25. przestrzega jednak, że EFIS nie powinien podważać strategicznej spójności i długoterminowej perspektywy programowania polityki spójności; podkreśla, że zmiana ukierunkowania funduszy strukturalnych przyniosłaby efekty odwrotne do zamierzonych, w związku z czym nie można jej zaakceptować, jako że zagroziłaby ich skuteczności oraz rozwojowi regionów; wskazuje, że środków finansowych przydzielonych państwom członkowskim, ustalonych w pozycji 1b WRF na lata 2014–2020, nie można zmieniać dla celów EFIS; podkreśla, że zastępowanie dotacji pożyczkami, kapitałem lub gwarancjami, chociaż ma pewne zalety, trzeba prowadzić w sposób ostrożny z uwzględnieniem dysproporcji regionalnych, a także różnorodności praktyk i doświadczeń poszczególnych regionów w wykorzystywaniu instrumentów finansowych; wskazuje, że regiony, które najbardziej potrzebują bodźców inwestycyjnych, posiadają niejednokrotnie niewielkie zdolności administracyjne i zdolności do wykorzystania środków;

Środa, 9 września 2015 r.

26. ostrzega, że dopuszczalna elastyczność wyboru projektów do finansowania z EFIS stwarza zagrożenie, że inwestycje będą kierowane do bardziej rozwiniętych państw członkowskich, co osłabiałoby spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną; zwraca się do Komisji o dokładne monitorowanie zależności pomiędzy EFIS a europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi;

Ukierunkowanie polityki spójności na skuteczność, wydajność i wyniki w latach 2014–2020

27. podkreśla znaczenie wszystkich środków mających na celu uproszczenie polityki spójności, zwiększenie jej skuteczności, wydajności i ukierunkowania na wyniki, co powinno zapewnić przejście od kryteriów absorpcji funduszy na jakość wydawania środków oraz wysoką wartość dodaną współfinansowanych działań; sugeruje zatem dokonanie niewielkich zmian technicznych w odnośnych regulacjach dotyczących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;

28. pozytywnie ocenia koncentrację tematyczną wspierającą inwestycje w inteligentny i trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu w celu tworzenia wzrostu i miejsc pracy, przeciwdziałania zmianie klimatu i zależności energetycznej oraz ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego, jak również większe nastawienie na wyniki i miarodajność w programach na lata 2014–2020, co powinno przełożyć się na dalszy wzrost skuteczności i efektywności polityki spójności; uważa jednocześnie, że konieczne jest zapewnienie regionom większej elastyczności w zależności od specyfiki lokalnej i regionalnej, zwłaszcza w kontekście poważnego kryzysu, w celu zmniejszenia różnic w rozwoju między poszczególnymi regionami Unii; apeluje o faktycznie zintegrowane i terytorialne podejście do docelowych programów i projektów, które odpowiadają na potrzeby lokalne;

29. apeluje do państw członkowskich i Komisji o zapewnienie spójności między krajowymi programami reform i programami operacyjnymi, aby odpowiednio uwzględnić zalecenia dla poszczególnych krajów i zapewnić dostosowanie do procedur zarządzania gospodarką, co ograniczy ryzyko wczesnego przeprogramowania;

30. przypomina w tym kontekście początkowy sprzeciw Parlamentu i podkreśla jego odpowiedzialność za pełne zaangażowanie, a także kontrolę i nadzór; apeluje do Komisji i Rady o przedstawienie w odpowiednim terminie pełnych i przejrzystych informacji na temat całej procedury, która mogłaby spowodować przeprogramowanie lub zawieszenie zobowiązań lub płatności w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych zgodnie z art. 23 ust. 15, oraz na temat odnośnych kryteriów; podkreśla, że decyzja o zawieszeniu zobowiązań lub płatności powinna zapadać w ostateczności, kiedy wyczerpano wszystkie inne możliwości i oceniono możliwe skutki dla wzrostu i zatrudnienia, ponieważ zawieszenie zobowiązań lub płatności może mieć poważne konsekwencje dla organów krajowych, regionalnych i lokalnych, a także dla realizacji ogółu celów polityki spójności; uważa, że celem warunkowości makroekonomicznej powinno być prowadzenie bardziej zrównoważonej i skutecznej polityki spójności, i jest przeciwny temu, aby regiony, miejscowości lub obywatele ponosili konsekwencje decyzji makroekonomicznych podejmowanych przez rządy krajowe; zauważa, że przeprogramowanie funduszy może spowodować znaczne obciążenie administracyjne; przypomina, że wniosek o zmiany programowania złożony zgodnie z art. 23 ust. 4 tego rozporządzenia wymaga wcześniejszego zasięgnięcia opinii odpowiedniego komitetu monitorującego, o czym mowa w art. 49 ust. 3 tego samego rozporządzenia;

31. wskazuje, że nieprawidłowości wynikają w znacznym stopniu ze skomplikowanych wymogów i regulacji; podkreśla, że liczbę nieprawidłowości przy realizacji programów spójności można by zmniejszyć przez uproszczenie zarządzania i procedur, szybkie wdrożenie niedawno przyjętych odnośnych dyrektyw oraz zwiększenie potencjału administracyjnego, zwłaszcza w regionach słabiej rozwiniętych; podkreśla zatem konieczność zminimalizowania obciążeń administracyjnych dla beneficjentów przy przeprowadzaniu weryfikacji niezbędnych do zapewnienia właściwego wykorzystywania środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, a także konieczność wysiłków na rzecz optymalizacji i poprawy elastyczności systemów zarządzania i kontroli, większej koncentracji na ocenie ryzyka oraz usprawnienia podziału obowiązków między poszczególnymi organami, nie naruszając jednocześnie istniejących zaostrzonych procedur kontroli, aby skuteczniej zapobiegać nieprawidłowościom, a w konsekwencji unikać korekt finansowych oraz przerywania i zawieszania płatności; jest zaniepokojony niskimi poziomami wypłaty środków z instrumentów finansowych na rzecz beneficjentów, biorąc zwłaszcza pod uwagę cel, którym jest zwiększenie wykorzystania tych instrumentów; w związku z tym zwraca się do państw członkowskich, instytucji zarządzających i innych odnośnych podmiotów pracujących z tymi instrumentami finansowymi o pełne korzystanie z pomocy technicznej za pośrednictwem platformy poświęconej instrumentom finansowym i doradztwu technicznemu (FI-TAP) oraz platformy FI COMPASS;

Środa, 9 września 2015 r.

Zatrudnienie, MŚP, młodzież i edukacja

32. podkreśla, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne mogłyby znacznie przyczynić się do zniwelowania negatywnych społecznych skutków kryzysu i aby do tego doszło, należy umożliwić i uprościć zintegrowane podejście, które jest możliwe dzięki programowaniu wielofunduszowemu, przy bardziej efektywnej koordynacji i większej elastyczności funduszy, co umożliwiłoby lepsze wykorzystanie efektu synergii zwłaszcza między EFS i EFRR; podkreśla, że inwestycje finansowane z EFS nie mogą przynieść optymalnych rezultatów w sytuacji braku odpowiedniej infrastruktury i stosownych instytucji; zwraca uwagę, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne mogą skutecznie wspierać włączenie społeczne, a zatem należy je wykorzystać do pomocy w integracji grup znajdujących się w trudnej sytuacji, takich jak Romowie i osoby niepełnosprawne, a także do wspierania przejścia z instytucjonalnych na społecznościowe usługi dla dzieci i dorosłych;

33. apeluje do Komisji, aby zwróciła szczególną uwagę na sytuację mniejszości w całej Unii, gdyż są one podatne na wszelkie formy wykluczenia społecznego i dlatego też z większym prawdopodobieństwem może dotknąć je bezrobocie strukturalne; uważa, że jakiegokolwiek planowanie polityki na rzecz spójności społecznej w Unii musi uwzględniać integrację mniejszości;

34. podkreśla kluczową rolę MŚP w tworzeniu miejsc pracy i podkreśla możliwości promowania przez nie inteligentnego wzrostu oraz gospodarki cyfrowej i niskoemisyjnej; apeluje o korzystne otoczenie regulacyjne, które sprzyja tworzeniu i prowadzeniu takich przedsiębiorstw, w szczególności przedsiębiorstw tworzonych przez ludzi młodych oraz przedsiębiorstw działających na obszarach wiejskich; podkreśla znaczenie ograniczenia obciążeń biurokratycznych dla MŚP i ułatwienia im dostępu do finansów, a także konieczność wspierania programów i szkoleń, które promują rozwój umiejętności przedsiębiorczych;

35. podkreśla, że MŚP stanowią 99 % unijnego sektora firm i zapewniają 80 % miejsc pracy w UE;

36. wyraża zaniepokojenie z powodu określenia przez Komisję zbyt niskiego limitu pomocy (5 mln EUR) – wyrażonego do tego jako łączne koszty, a nie koszty kwalifikowalne – udzielanej w ramach EFRR na realizację niewielkich projektów w zakresie infrastruktury kulturalnej oraz infrastruktury dla zrównoważonej turystyki, i podkreśla zdecydowanie pozytywny wpływ, jaki tego rodzaju projekty mogą mieć na rozwój regionalny z punktu widzenia skutków społeczno-gospodarczych, włączenia społecznego i atrakcyjności;

37. zgadza się z analizą Komisji, że priorytety gospodarcze i społeczne, zwłaszcza w zakresie wzrostu gospodarczego z jednej strony i włączenia społecznego, edukacji i zrównoważonego rozwoju z drugiej strony, mogłyby być lepiej wyważone w niektórych państwach członkowskich i uzupełnione rzeczowym dialogiem z partnerami i zainteresowanymi stronami; podkreśla, że jasna strategia poprawy ram instytucjonalnych państw członkowskich pod względem potencjału administracyjnego i jakości wymiaru sprawiedliwości stanowi kluczowy czynnik determinujący powodzenie realizacji tych priorytetów;

38. podkreśla znaczenie EFS wraz z gwarancją dla młodzieży oraz Inicjatywą na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, w ramach których należy wesprzeć jak najwięcej rentownych projektów w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, na przykład w formie inicjatyw biznesowych;

39. przestrzega, że niepokojąco wysokie stopy bezrobocia młodzieży stwarzają niebezpieczeństwo utraty całego pokolenia, w szczególności w słabiej rozwiniętych regionach, w które najsilniej uderzył kryzys i bezrobocie; zdecydowanie stwierdza, że stworzenie większych możliwości wchodzenia młodych ludzi na rynek pracy musi pozostać najwyższym priorytetem, do którego osiągnięcia niezbędny jest aktywny udział UE i do którego w znacznym stopniu może przyczynić się zintegrowane wykorzystanie EFS, EFRR, Funduszu Spójności i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i EFRR; uważa, że w tym przypadku należy przyjąć podejście bardziej ukierunkowane na wyniki, aby zapewnić jak najbardziej efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów, pobudzając tym samym zatrudnienie i konkurencyjność, wytwarzając większe dochody i przynosząc korzyści całej gospodarce UE; w tym kontekście podkreśla zasadniczą rolę gwarancji dla młodzieży w pomaganiu młodym ludziom poniżej 25. roku życia w znajdowaniu pracy dobrej jakości albo w zdobywaniu wykształcenia, umiejętności i doświadczenia koniecznych do znalezienia zatrudnienia; zaznacza, że konieczne jest jak najszybsze udostępnienie wszystkich zasobów niezbędnych do wdrożenia gwarancji dla młodzieży i pozostałych środków przewidzianych w Inicjatywie na rzecz zatrudnienia ludzi młodych; uważa, że należy stosować jasne i zrozumiałe wskaźniki oddziaływania pozwalające właściwie ocenić wpływ funduszy UE na wzrost i zatrudnienie;

Środa, 9 września 2015 r.

40. podkreśla, że należy nadal poszukiwać dodatkowych rozwiązań umożliwiających poprawę wyników w dziedzinie zatrudnienia ludzi młodych, ponieważ pomimo przyjęcia rozporządzenia w sprawie EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych uzyskane wyniki nie są dobre; podkreśla polityczne zobowiązanie UE do natychmiastowego udzielania wsparcia na rzecz integracji ludzi młodych z rynkiem pracy;

41. podkreśla, że ze względu na zmiany modeli produkcji i starzenie się społeczeństwa znacznie wzrosła rola EFS oraz inwestycji w dostosowanie umiejętności pracowników; zdecydowanie uważa, że w związku z tym EFS powinien być uzupełnieniem krajowych strategii państw członkowskich; apeluje do państw członkowskich i Komisji, aby zadbały o wykorzystanie dostępnych zasobów tak skutecznie, jak tylko możliwe, z myślą o zapewnieniu szans pracowników na zatrudnienie, włączenia społecznego i równości płci; podkreśla jednocześnie, że programy szkoleniowe finansowane w ramach EFS powinny być również dostosowane do potrzeb przedsiębiorców i pracowników szczebla kierowniczego, aby zapewnić zrównoważony rozwój przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP, które tworzą większość możliwości zatrudnienia w Unii;

42. wzywa państwa członkowskie i Komisję do kontynuowania działań mających w szczególności na celu ulepszenie i powiększanie platformy EURES jako skutecznego narzędzia ułatwiającego mobilność pracowników w Europie, a zwłaszcza mobilność transgraniczną, przez zwiększanie wiedzy pracowników o unijnym rynku pracy i informowanie ich o możliwościach zatrudnienia, a także pomaganie w załatwianiu formalności; zachęca państwa członkowskie do rozwijania i wspierania sieci EURES, uznając, że to właśnie pracownicy transgraniczni są jako pierwsi narażeni na zmaganie się z problemami związanymi z adaptacją i uznawaniem kwalifikacji zawodowych; stwierdza, że sieci te ułatwiają i wspierają mobilność transgraniczną, ponieważ skupiają publiczne służby zatrudnienia, partnerów społecznych, władze lokalne i regionalne, a także inne podmioty prywatne;

43. podkreśla konieczność kierowania tworzeniem wysokiej jakości miejsc pracy z pomocą nowych technologii; jest zdania, że Komisja powinna powiązać zmniejszanie bezrobocia z agendą cyfrową i narzędziami programu „Horyzont 2020”;

44. wskazuje, że liczba osób w Unii przedwcześnie porzucających naukę nadal utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie i wpływa na stopę bezrobocia młodzieży; podkreśla, że problem ten trzeba rozwiązać, wykorzystując środki EFS na modernizację systemów kształcenia i programów nauczania;

45. wskazuje, że bez ścisłej współpracy między placówkami kształcenia a podmiotami rynku pracy nie będzie można zaradzić wysokiemu bezrobociu wśród młodych absolwentów w UE; podkreśla w szczególności, że dzięki zdobywaniu wiedzy i umiejętności potrzebnych na rynku pracy zmniejsza się stopa bezrobocia wśród młodych ludzi i zacierają się różnice społeczne;

46. podkreśla znaczenie aspektu płci przy tworzeniu miejsc pracy; apeluje do Komisji, aby przeznaczyła wystarczające środki na eliminowanie bezrobocia kobiet; jest zdania, że kobiety mogłyby korzystać z postępu technologicznego umożliwiającego elastyczniejszy czas pracy oraz wzywa Komisję do zajęcia się tą sprawą;

47. potwierdza konieczność tworzenia placówek opieki nad małymi dziećmi w celu zwiększenia obecności kobiet na rynku pracy i w związku z tym wzywa Komisję do wspierania innowacyjnych projektów zmierzających w tym kierunku; zwraca uwagę, że inwestycje w infrastrukturę publiczną, taką jak placówki opieki nad dziećmi, zwiększają szanse kobiet na aktywne uczestnictwo w gospodarce i rynku pracy;

48. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do tego, by – z myślą o osiągnięciu celów związanych z zatrudnieniem i włączeniem społecznym – uwzględniły potrzeby kobiet powracających do pracy po urlopie macierzyńskim, a także motywowały pracodawców do ich zatrudniania, ułatwiały elastyczną organizację czasu pracy i wspierały dodatkowe kształcenie (uczenie się przez całe życie) umożliwiające kobietom płynne wznowienie kariery zawodowej;

Środa, 9 września 2015 r.

Zarządzanie polityką

49. podkreśla, że polityka spójności musi być prowadzona zgodnie z duchem właściwie funkcjonującego wielopoziomowego zarządzania w połączeniu ze skuteczną strukturą umożliwiającą reagowanie na potrzeby obywateli i przedsiębiorstw oraz przejrzystymi i innowacyjnymi zamówieniami publicznymi, bowiem wszystkie te elementy mają znaczenie dla wzmocnienia skutków polityki; podkreśla, że w tym przypadku, niezależnie od znaczenia decyzji podjętych na szczeblu UE i państw członkowskich, władze lokalne i regionalne często ponoszą główną odpowiedzialność administracyjną za inwestycje publiczne, a polityka spójności jest istotnym narzędziem umożliwiającym tym władzom pełnienie kluczowej roli w UE; ponownie podkreśla więc konieczność szerszego wdrożenia zasady partnerstwa szczególnie opisanej w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów oraz w kodeksie postępowania w zakresie partnerstwa;

50. zaleca wykorzystanie zasobów i wiedzy w zakresie polityki spójności do znacznego zwiększenia zdolności administracyjnych władz publicznych, zwłaszcza na szczeblu lokalnym i regionalnym, m.in. poprzez większe wykorzystywanie nowych technologii i dążenie do uproszczenia procedur, tak aby poprawić ich zdolność do świadczenia obywatelom wysokiej jakości usług; wzywa Komisję do określenia form pomocy administracyjnej w najważniejszych sprawach, takich jak ustalanie celów inicjatyw, ocena ich wyników za pomocą stosownych wskaźników i określenie następnych kroków, które należy poczynić w celu stworzenia kultury administracyjnej opartej na monitorowaniu i ocenie w całej UE; uważa, że władzom lokalnym i regionalnym należy zapewnić pomoc w zakresie innowacyjnych instrumentów finansowych, które są istotne z punktu widzenia zwiększenia zasobów i inwestycji, oraz zamówień publicznych, które powinny coraz częściej pełnić rolę narzędzia administracji publicznej służącego do pobudzenia innowacji i kreatywności;

51. ubolewa, że w szóstym sprawozdaniu w sprawie spójności nie zawarto dogłębnej analizy osiągnięć instrumentu pomocy technicznej JASPERS, który w latach 2007–2013 dostarczał państwom członkowskim technicznej wiedzy eksperckiej koniecznej do przygotowania wysokiej jakości dużych projektów przeznaczonych do współfinansowania z funduszy UE; z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie w 2013 r. platformy kontaktów JASPERS ds. budowania potencjału oraz powołanie w 2014 r. centrum kontaktów i kompetencji dostarczające specjalistycznej wiedzy eksperckiej przy przygotowywaniu projektów na okres programowania 2014–2020; z zadowoleniem przyjmuje powstanie centrum kompetencji ds. budowania potencjału administracyjnego w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, które powinno przyczynić się do zwiększenia potencjału wszystkich organów w państwach członkowskich zaangażowanych w zarządzanie europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi oraz w ich wdrażanie;

52. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zwraca baczniejszą uwagę na rolę zarządzania, i zgadza się, że dobre zarządzanie oraz wysokiej jakości usługi publiczne, w tym brak korupcji, mają zasadnicze znaczenie dla stabilnego środowiska dla inwestycji; apeluje o przyjęcie ambitnego podejścia, aby wydatki w obszarze polityki spójności stały się mniej podatne na nadużycia, oraz o rygorystyczne stosowanie środków na rzecz zwalczania nadużyć finansowych;

53. jest przekonany, że kodeks postępowania w zakresie partnerstwa zwiększy uczestnictwo regionów na wszystkich etapach pod względem formy i treści oraz że musi być w pełni wdrażany, ponieważ pełni zasadniczą rolę we wzmocnieniu efektów polityki spójności i utrwaleniu jej wpływu w terenie; wyraża uznanie dla tych państw członkowskich i regionów, którym udało się zaangażować swoich partnerów w przygotowanie umów partnerstwa i programów operacyjnych zgodnie z kodeksem postępowania w zakresie partnerstwa; wyraża jednakże poważne zaniepokojenie licznymi przypadkami zbyt ograniczonego stosowania zasady partnerstwa i apeluje do Komisji o niezatwierdzanie programów, w których zaangażowanie partnerów nie jest wystarczające; podkreśla znaczenie rozpowszechniania przykładów dobrych praktyk stosowanych przy organizowaniu partnerstw, opisanych w kodeksie postępowania w zakresie partnerstwa; zwraca się ponadto do Komisji o regularne przedstawianie Parlamentowi sprawozdań na temat sytuacji w zakresie stosowania zasady partnerstwa;

Wymiar terytorialny

54. z zaniepokojeniem zauważa stosunkowy brak odniesień do podejścia terytorialnego, a zwłaszcza do współpracy transgranicznej, w szóstym sprawozdaniu w sprawie spójności, choć jest to podstawowe narzędzie zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej; wskazuje, że uwzględnienie wszystkich aspektów transgranicznych i makroregionalnych wzbogaciłoby takie obszary jak np. infrastruktura, rynki pracy i mobilność, środowisko (w tym wspólny plan awaryjny), zużycie i odprowadzanie wody, gospodarowanie odpadami, opieka zdrowotna, badania i rozwój, turystyka, usługi publiczne i zarządzanie, ponieważ wszystkie te obszary mają istotne elementy transgraniczne i potencjał transgraniczny; jest zdania, że w okresie programowania 2014–2020 znacznie poprawią się wyniki europejskich regionów

Środa, 9 września 2015 r.

przygranicznych i transgranicznych w zakresie radzenia sobie z kryzysem, dzięki temu że regiony te staną się inteligentniejsze, będą bardziej sprzyjać włączeniu społecznemu i w większym stopniu funkcjonować zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju;

55. podkreśla, że podejście zintegrowane i terytorialne ma szczególne znaczenie, zwłaszcza w przypadku spraw związanych z ochroną środowiska i energią;

56. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie nowych narzędzi służących koordynacji działań zainteresowanych stron i integracji polityk UE oraz skoncentrowaniu inwestycji na rzeczywistych potrzebach lokalnych, takich jak zintegrowane inwestycje terytorialne i narzędzia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w dążeniu do zrównoważonego rozwoju terytorialnego; wskazuje znaczenie przyjęcia instrumentów służących do oceny terytorialnego wpływu polityk, których głównym celem jest uwzględnienie terytorialnego wpływu polityk UE na władze lokalne i regionalne oraz zwrócenie większej uwagi na ten wpływ w procesie ustawodawczym, a jednocześnie odnotowanie istniejących wyzwań związanych ze stosowaniem zintegrowanego podejścia terytorialnego, biorąc pod uwagę pozostałe różnice regulacyjne pomiędzy funduszami UE oraz bardzo różny poziom odpowiedzialności społeczności regionalnych i lokalnych między państwami członkowskimi i organami zarządzającymi; apeluje o ogólną zintegrowaną strategię inwestycyjną UE oraz wzmocnienie agendy terytorialnej UE 2020 – przyjętej podczas prezydencji węgierskiej w 2011 r., której ocenę mają przeprowadzić państwa sprawujące prezydenturę w 2015 r. – i która obejmuje agendę miejską UE; jest zdania, że należy zwrócić szczególną uwagę na zwiększenie roli małych i średnich obszarów miejskich;

57. z zaniepokojeniem zauważa brak odniesienia do sposobu uwzględnienia zasad i priorytetów agendy terytorialnej UE 2020 podczas realizacji programów polityki spójności na lata 2007–2013; apeluje o opracowanie odpowiednich mechanizmów oceny w okresie 2014–2020, aby ocenić terytorialny wymiar polityki spójności;

58. pochwała jednak podkreślenie kwestii miejskich w sprawozdaniu, biorąc pod uwagę znaczenie miast w zglobalizowanej gospodarce i ich potencjalny wpływ pod względem zrównoważonego rozwoju; zwraca uwagę na zobowiązanie regionów i miast europejskich do transformacji w kierunku bardziej ekologicznego wzrostu gospodarczego, o czym jest mowa w Porozumieniu Burmistrzów; proponuje również należyte uwzględnienie istotnych rozbieżności w rozwoju obszarów wiejskich i miejskich, a także problemów dużych miast i ich regionów, które wykazują odporność, a pozostają jednocześnie podatne na zagrożenia;

59. ubolewa, że w szóstym sprawozdaniu w sprawie spójności nie ma odniesienia do policentrycznego rozwoju terytorialnego jako kluczowego elementu służącego osiągnięciu spójności oraz konkurencyjności terytorialnej zgodnie z agendą terytorialną UE 2020 i sprawozdaniem ESPON „Making Europe Open and Polycentric” [Uczynić Europę otwartą i bardziej policentryczną] (2013 r.); podkreśla rolę małych i średnich miast oraz znaczenie funkcjonalnych połączeń miejskich śródmieść z otaczającymi je obszarami, aby osiągnąć zrównoważony rozwój terytorialny;

60. apeluje o ściślejsze przestrzeganie art. 174 TFUE dotyczącego spójności terytorialnej, zwłaszcza na obszarach wiejskich, z należytym zwróceniem uwagi na istotny związek między polityką spójności a rozwojem obszarów wiejskich, co dotyczy zwłaszcza obszarów podlegających przemianom przemysłowym oraz regionów o poważnych i trwałych trudnościach naturalnych lub demograficznych, takich jak regiony najbardziej oddalone, najbardziej na północ wysunięte regiony o niskiej gęstości zaludnienia oraz regiony wyspiarskie, transgraniczne i górskie; zaleca zwrócenie uwagi również na inne wyzwania demograficzne, które wywierają istotny wpływ na regiony, takie jak wyludnianie, starzenie się społeczeństwa i bardzo niska gęstość zaludnienia; zwraca się do Komisji o zwrócenie szczególnej uwagi na obszary znajdujące się w niekorzystnej sytuacji geograficznej i demograficznej przy realizacji polityki spójności;

61. jest zdania, że w szóstym sprawozdaniu w sprawie spójności poświęcono niedostateczną uwagę europejskiej współpracy terytorialnej, zważywszy że jest to jeden z głównych celów polityki spójności od okresu programowania 2007–2013; przypomina o potencjale europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) nie tylko jako instrumentu służącego do kierowania zarządzaniem transgranicznym, lecz również sposobu przyczyniania się do całościowo zintegrowanego rozwoju terytorialnego;

62. apeluje o większą koordynację polityki spójności, Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej i polityki sąsiedztwa UE, a także lepszą ocenę i rozpowszechnianie wyników projektów;

Środa, 9 września 2015 r.

Polityka spójności w perspektywie długoterminowej

63. biorąc wszystkie powyższe kwestie pod uwagę, przypomina o konieczności nadania nowej dynamiki debacie na temat polityki spójności UE; stwierdza, że rok 2019, w którym odbędą się wybory do Parlamentu Europejskiego, będzie decydujący, ponieważ nowo wybrany Parlament i nowa Komisja będą musiały zmierzyć się z zakończeniem realizacji strategii „Europa 2020” i nowymi WRF, a także zadbać o przyszłość polityki spójności po 2020 r., przyznając na nią odpowiedni budżet, oraz przygotować nowe przepisy dotyczące polityki spójności; zwraca uwagę, że w debacie na temat polityki spójności należy uwzględnić poważne ograniczenia czasowe i opóźnienia, które wystąpiły na początku bieżącego okresu programowania;

64. podkreśla istotne znaczenie zdolności administracyjnych; wzywa decydentów na wszystkich szczeblach zarządzania do faworyzowania ukierunkowanej pomocy technicznej w zakresie realizacji polityk spójności ogólnie, a zwłaszcza szerszego wykorzystania instrumentów finansowych w połączeniu z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi;

65. uważa, że środki polityki spójności mają do odegrania kluczową rolę w zmniejszaniu wewnętrznych różnic w zakresie konkurencyjności i nierówności strukturalnych w regionach, które najbardziej tego potrzebują; wzywa Komisję, by rozważyła finansowanie wstępne w celu ułatwienia pełnego wykorzystania funduszy przez te państwa członkowskie w okresie 2014–2020 przy jednoczesnym zapewnieniu ciągłego przestrzegania zasady odpowiedzialności budżetowej;

66. apeluje do państw członkowskich o regularne prowadzenie debaty na wysokim szczeblu politycznym w obrębie parlamentów narodowych dotyczącej efektywności, skuteczności i terminowego wdrażania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, a także wkładu polityki spójności w realizację celów makroekonomicznych;

67. apeluje o organizację regularnych posiedzeń Rady z udziałem ministrów ds. polityki spójności w celu uwzględnienia konieczności monitorowania stałych wyzwań dla spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE oraz reagowania na nie;

o

o o

68. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
